

INVESTITSIYA LOYIHALARI YORDAMIDA ERKIN IQTISODIY ZONALAR FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH.

Mo'minov Anvar Umirzoq o'g'li

Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Biznes va tadbirkorlik oliy maktabi

Loyiha boshqaruvi yo'nalishi magistranti.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11285505>

Annotatsiya. Ushbu maqolada investitsiya loyihalarining erkin iqtisodiy zonalarini rivojlantirishdagi roli o'rganilib, ularning iqtisodiy farovonlik, texnologik taraqqiyot va global raqobatbardoshlikni oshirishdagi ahamiyati yoritilgan.

Kalit so'zlar: investitsiya, biznes, loyiha, taraqqiyot, erkin iqtisodiy zonalar, pul.

DEVELOPMENT OF ACTIVITIES OF FREE ECONOMIC ZONES WITH THE HELP OF INVESTMENT PROJECTS.

Abstract. This article examines the role of investment projects in the development of free economic zones, and highlights their importance in increasing economic prosperity, technological progress, and global competitiveness.

Key words: investment, business, project, development, free economic zones, money.

РАЗВИТИЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СВОБОДНЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗОН С ПОМОЩЬЮ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ПРОЕКТОВ.

Аннотация. В данной статье рассматривается роль инвестиционных проектов в развитии свободных экономических зон, подчеркивается их значение в повышении экономического благосостояния, технологического прогресса и глобальной конкурентоспособности.

Ключевые слова: инвестиции, бизнес, проект, развитие, свободные экономические зоны, деньги.

Erkin iqtisodiy zonalar dunyoning ko'plab mamlakatlarida iqtisodiy taraqqiyotni rag'batlantirish, investitsiyalarni jalb qilish va xalqaro savdoni rivojlantirishning asosiy vositalari sifatida paydo bo'ldi. Maxsus me'yoriy-huquqiy baza va rag'batlantirish bilan tavsiflangan ushbu belgilangan hududlar sanoat o'sishi, innovatsiyalar va ish o'rinlari yaratish uchun katalizator bo'lib xizmat qiladi. Erkin iqtisodiy zonalar muvaffaqiyatining markazida investitsion loyihalardan strategik foydalanish yotadi, bu esa ushbu zonalarini rivojlantirish va kengaytirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi.

Erkin iqtisodiy zonalar doirasidagi investitsiya loyihalari hududlarda amalga oshirilayotgan iqtisodiy faoliyatning raqobatbardoshligi va unumdorligini oshirish uchun moliyaviy resurslar, tajriba va texnologiyalardan foydalanishga qaratilgan maqsadli tashabbuslarni ifodalaydi. Investitsion loyihalar salohiyatidan foydalangan holda mamlakatlar iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish, eksportni rag'batlantirish va qo'shimcha qiymat ishlab chiqarish uchun yangi imkoniyatlarni ochishi mumkin. Bundan tashqari, ushbu loyihalar bilim, ko'nikma va texnologiyalarni uzatishni osonlashtiradi va hududlarning umumiy rivojlanishi va barqarorligiga hissa qo'shadi.

Shu nuqtai nazardan, erkin iqtisodiy zonalarini sarmoyaviy loyihalar orqali samarali rivojlantirish uchun qabul qiluvchi davlatning iqtisodiy ustuvor yo'nalishlari va rivojlanish maqsadlariga mos keladigan kompleks strategiya zarur. Rivojlanish salohiyatiga ega asosiy tarmoqlarni aniqlash, davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish va qulay biznes muhitini yaratish

orqali hukumatlar EIZlar doirasida innovatsiyalar, ish o'rinlari yaratish va barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlovchi yuqori samarali loyihalarda ishtirok etish uchun mahalliy va xorijiy investorlarni jalb qilishi mumkin.

Erkin iqtisodiy zonalar xorijiy sarmoyalarni jalb qilish, iqtisodiy rivojlanishni rag'batlantirish va aholi bandligini ta'minlashda muhim o'rin tutadi. Ushbu belgilangan hududlar mahalliy va xorijiy investorlarni o'z faoliyatini yo'lga qo'yish yoki kengaytirishga undash uchun qulay biznes sharoitlarini, jumladan soliq imtiyozlari, soddalashtirilgan tartibga solish va infratuzilmani qo'llab-quvvatlashni taklif etadi. Erkin iqtisodiy zonalar muvaffaqiyatining asosiy omillaridan biri investitsiya loyihalari orqali faoliyatni strategik rivojlantirishdir. Ushbu zonalar doirasida ta'sirli investitsiya loyihalarini aniqlash va amalga oshirish orqali mamlakatlar iqtisodiy o'sish, innovatsiyalar va barqarorlik uchun o'z imkoniyatlaridan foydalanishlari mumkin.

Erkin iqtisodiy zonalar doirasidagi investitsiya loyihalari sanoatni diversifikatsiya qilish, texnologik taraqqiyot va qo'shimcha qiymat ishlab chiqarish uchun katalizator bo'lib xizmat qiladi.

Ushbu loyihalar nafaqat kapital oqimini jalb qiladi, balki bilimlarni uzatish, malaka oshirish va qiymat zanjirlarini yaratishga ham hissa qo'shadi. Ishlab chiqarish, logistika, texnologiya va xizmat ko'rsatish kabi strategik tarmoqlarga e'tibor qaratish orqali investitsiya loyihalari har bir zonaning qiyosiy afzalliklaridan foydalanishi va jahon bozorida raqobatbardoshligini oshirishi mumkin.

Erkin iqtisodiy zonalarda investitsiya loyihalari mahalliy hamjamiyatlarni ish bilan ta'minlash imkoniyatlarini yaratadi, bu esa ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishga va qashshoqlikni bartaraf etishga olib keladi. Xorijiy investorlar bilan hamkorlik qilish orqali erkin iqtisodiy zonalar ilg'or texnologiyalar, nou-xau va ilg'or tajribalarni mahalliy korxonalariga o'tkazish, innovatsiyalar va raqobatbardoshlikni oshirishga ko'maklashishi mumkin. Investitsiya loyihalari ko'pincha yo'llar, kommunal xizmatlar, sanoat parklari va logistika markazlari kabi infratuzilma ob'ektlarini tashkil etish yoki modernizatsiya qilishni nazarda tutadi, bu esa zonalarining umumiy operatsion samaradorligini oshiradi.

O'zbekiston investitsiya loyihalari orqali erkin iqtisodiy zonalarini rivojlantirish borasida sezilarli yutuqlarga erishdi. To'qimachilik, avtomobilsozlik, elektronika, qishloq xo'jaligi kabi sohalarga e'tibor qaratish orqali mamlakatimiz to'g'ridan-to'g'ri xorijiy sarmoyalarni jalb qildi va eksport bazasini diversifikatsiya qildi. "Navoiy" erkin iqtisodiy zonasi kabi ixtisoslashtirilgan zonalarining tashkil etilishi xalqaro hamkorlar bilan hamkorlik qilish, texnologiyalar transferi va yangi ish o'rinlari yaratish uchun zamin yaratib, mamlakatimiz iqtisodiyoti yuksalishi va sanoatni modernizatsiya qilishga xizmat qilmoqda.

Xulosa:

Investitsion loyihalar erkin iqtisodiy zonalarining o'sishi va raqobatbardoshligini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Investitsiyalar uchun qulay muhitni yaratish, innovatsiyalarni rag'batlantirish va strategik sheriklikdan foydalanish orqali mamlakatlar barqaror iqtisodiy rivojlanish, yangi ish o'rinlari yaratish va texnologiyalarni rivojlantirish uchun o'z mintaqalarining barcha imkoniyatlaridan foydalanishlari mumkin. Hukumatlar va siyosatchilar erkin iqtisodiy zonalarini rivojlantirishga ustuvor ahamiyat berishda davom etar ekan, investitsiya loyihalarini strategik amalga oshirish jahon iqtisodiy manzarasida muvaffaqiyatning asosi bo'lib qoladi.

REFERENCES

1. Abulqosimov H.P., Qulmatov A.A. O'zbekistonda kichik biznes sohasida oilaviy tadbirkorlikning o'rni va uni rivojlantirish yo'llari. Monografiya. - T.: Universitet, 2015. - 126 b.
2. Raimjonova M.A. O'zbekistonda erkin iqtisodiy hududlarga investisiyalarni jalb qilishni faollashtirish. Iqt. fan. nom. ilm. dar. olish uchun yoz. diss. avtoref. - T.: «BMA»,
3. "Innovatsiya: iqtisod va fan" iqtisodiy ilmiy-amaliy oylik nashr., T.: 2020yil.
4. "Tadbirkorlik faoliyati erkinligining kafolatlari to'g'risida"gi qonun. 2012 y. Qayumov R.I. Investisii. Uchebnoe posobie -2010 g. Toshkent. TDIU: 510 b.
5. G'oyibnazarov B.K., Rahmonov H.O., Otajonov Sh.I., Almatova D.S. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik - mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotini yuksaltirish omili. Monografiya. - T.: Fan, 2011. - 184 b.